

Ap 22/2-97

Dømt for rasisme:

# Jack E. Kjuus fikk betinget og 20 000 kroner i bot

Juristen og parti-  
lederen Jack Erik  
Kjuus er dømt til  
betinget fengsel og bot  
for rasistiske uttalelser.

## OLAV HELTNE

Oslo byrett avsa i går dom over lederen for det politiske partiet Hvit Valgallianse for uttalelser i partiets prinsippprogram for stortingsvalget 1997. Programmet ble distribuert til bl.a. avisredaksjoner høsten 1995. Her het det bl.a. at partiet «tilbyr adoptivbarna fortsatt å bo i Norge under forutsetning av at de lar seg sterilisere». Dette gjelder også mennesker som har inngått blandede parforhold. Det heter også i programmet at skulle en befruktning skje til tross for dette, skal det foretas abort.

## Betenkningstid

Jack Erik Kjuus ble dømt til 60 dagers betinget fengsel med en prøvetid på to år. Han ble videre dømt til en ubetinget bot på 20 000 kroner. Saksomkostninger ble ikke idømt. Domfelte

tok betenkningstid etter råd fra sin forsvarer, advokat John I. Henriksen, men antydet at han vil anke til ny behandling i Borgarting lagmannsrett.

I straffutmålingen har byretten sett på Høyesteretts praksis i tilsvarende saker, blant disse Hoaas-saken, Morgenavis-saken og Vivi Krogh-saken. Der legger Høyesterett til grunn at straffelovens paragraf 135 a om straff for offentlig å «ha truet, forhånet eller utsatt for ringeakt en person eller en gruppe av personer på grunn av deres rase, hudfarve eller nasjonale eller etniske opprinnelser», ikke er i strid med Grunnlovens paragraf 100 som omhandler ytringsfriheten.

## Det frie ord

Når det gjelder ytringer på det politiske området, sier retten at det bør gis et vidt spillerom for det frie ord. Dette må etter rettens mening også gjelde for ytringer om innvandringspolitikk og rasemessige spørsmål, da dette, som andre områder i samfunnsdebatten, er viktig for å sikre fri meningsutveksling. Slik byretten ser det, kan det i den forbindelse reises spørsmål om ikke rasefordommer og



**BETENKNINGSTID:** Jack Erik Kjuus etter domfellelsen i går. Han tok betenkningstid etter råd fra sin forsvarer, men antydet at han vil påkjære til ny behandling i høyere rettsinstans. Foto: NTB

intolerante holdninger best kan bekjempes ved å bli gjort til gjenstand for offentlig debatt. På den måten kan synspunkter imøtegås og tilbakevises på en saklig måte. Når grensene for ytringsfrihet skal trekkes, må det etter rettens oppfatning tas i betraktning om den folkegruppe som utsettes for krenkelse er stor eller liten, sterk eller svak osv. Overfor en stor og sterk gruppe som lett kan ta til motmæle, må noe mer tales enn overfor en mindre og svakere gruppe.

I denne saken er det på det rene at Jack Erik Kjuus og Hvit Valgallianse ønsker å repatriere (sende tilbake) og eventuelt sterilisere alle mennesker som ikke er av etnisk norsk opprinnelse. Ved sine radikale uttalelser krenker han en meget stor gruppe av landets innbyggere. Voksne vil innse, sier byretten, at Hvit Valgallianse sine prinsippprogram er en politisk meningsytring som vanskelig kan la seg gjennomføre. Men barn og ungdom kan derimot ikke forventes å ville forstå dette i

samme grad, og uttalelser om sterilisering osv. vil derfor virke enda sterkere og mer truende for disse. Deres muligheter til å forsvare seg mot slike utsagn er dessuten meget begrenset. Retten legger videre vekt på at tiltalte uttalelser om adoptivbarn rammer en forholdsvis lett identifiserbar gruppe som fra før av må antas å være spesielt utsatt for identitetsproblemer i det norske samfunn.